

WYBIERZ ŻYCIE - PIERWSZY KROK

Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” oparty jest na następujących założeniach:

1. Uświadomienia zagrożenia zachorowania na raka szyjki macicy i inne choroby wywołane zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi; problem raka szyjki macicy nie może być kwestią wstydliwą i unikaną. Świadomość istnienia zagrożenia zakażeniem HPV i jego konsekwencji powinny być częścią rozmów wychowawczych, przygotowujących młodych ludzi do dorosłego życia. Zasadnicze znaczenie ma połączenie problemu raka szyjki macicy ze stanem zdrowia prokreacyjnego.
2. Dostępne obecnie sposoby profilaktyki wtórnej (badania cytologiczne) i pierwotnej (szczepienia profilaktyczne) powinny być powszechnie znane, aby umożliwić ich jak najbardziej optymalne zastosowanie.
3. Szkoły ponadgimnazjalne są miejscem, gdzie można dotrzeć do szerokiego grona młodych ludzi. Wprowadzenie edukacji prozdrowotnej na temat raka szyjki macicy do szkół, przyczyni się do podniesienia poziomu wiedzy i zainicjowania dyskusji, dzięki której kolejne pokolenia kobiet z pokolenia rodziców podejmą odpowiednie działania, czyli skonsultują się z lekarzem i wykonają badanie cytologiczne.

CEL PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

- zmniejszenie występowania nowych zachorowań na raka szyjki macicy
- zmniejszenie umieralności na raka szyjki macicy

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu,
- podniesienie świadomości nt. czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym,
- dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne, im wcześniej rozpocznie się leczenie, tym łatwiejsza będzie kuracja,
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

REALIZACJA PROGRAMU

Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” może być realizowany w ramach ścieżki edukacyjnej (międzyprzedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej. Poszczególni nauczyciele mogą włączyć treści programowe do swoich lekcji. Wsparcia w prowadzeniu programu udzielają specjaliści z powiatowych stacji sanitarno - epidemiologicznych.

REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami programu w szkole mogą być wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania. Szkoła może zaprosić również lokalnego eksperta, który w ramach prowadzonych zajęć poszerzy wiedzę uczniów.

Program został opracowany w 2008 roku w ramach współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami specjalizującymi się w promocji zdrowia i programach profilaktycznych.

Materiał programowy powstał przy współudziale i zaangażowaniu pracowników Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie.

Realizację programu na terenie Polski koordynuje oraz wspiera finansowo i organizacyjnie Fundacja MSD dla Zdrowia Kobiet (www.fzk.org.pl).

Edukacja prozdrowotna jest niezwykle istotnym elementem funkcjonowania szkoły w zakresie pracy dydaktyczno - wychowawczej. Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” doskonale wpisuje się w założenia Szkolnego Programu Profilaktyki. Jego głównym zadaniem jest zachęcanie do zainteresowania się zdrowiem, wzbudzenie odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia.

ADRESACI PROGRAMU:

- uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (dziewczęta i chłopcy z klas I),
- rodzice i opiekunowie uczniów,
- kadra pedagogiczna szkół

RAMY CZASOWE - ROK SZKOLNY 2015/2016

Pomoce dydaktyczne:

1. Dla edukatora:

- **poradnik** przeznaczony dla koordynatorów szkolnych, ma na celu ułatwienie prowadzenie działań programowych w szkole, zawiera opis programu, podstawowe treści dotyczące profilaktyki raka szyjki macicy i HPV, przykładowe konspekty zajęć oraz materiały programowe dostarczane nieodpłatnie szkołom, które przyjęły ofertę realizacji programu, przedstawioną przez pracowników ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia PSSE,
- **prezentacja multimedialna** - 5 minutowa, przygotowana w formacie flash, zgodnie z założeniami programu powinna być zaprezentowana na początku zajęć z młodzieżą, zawiera podstawowe treści dotyczące profilaktyki raka szyjki macicy i wirusa HPV; stanowi pomoc dla realizatorów programu w rozpoczęciu i prowadzeniu dyskusji

2. Dla uczniów:

- **zaktadka** stanowiąca uzupełnienie treści przekazanych w trakcie zajęć i zachęcająca do poszerzenia swojej wiedzy na specjalnie przygotowanej stronie internetowej www.pierwszykrok.edu.pl.

3. Dla dorosłych (rodziców, nauczycieli):

- **składanka** służąca zapoznaniu dorosłych z podstawowymi zagadnieniami z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy i zakażeń HPV,
- **strona internetowa** www.pierwszykrok.edu.pl.